

перекладу відповідного періоду. Саме ці заходи дадуть можливість обґрунтування виявлених закономірностей розвитку перекладу.

Список літератури

1. Алексеева И.С. Введение в переводоведение / И.С. Алексеева. – М.: Академия, 2004. – 352 с.
2. Грабовский Н.К. Теория перевода / Н.К. Грабовский. – М.: Академия, 2007. – 544 с.

*Науковий керівник: Сидоренко С.І.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 8125=111 (043.2)

Кундюба Я.І.

Національний авіаційний університет, Київ

ВІДТВОРЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО КОМПОНЕНТУ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ

Все частіше володіння багатьма мовами розглядається як відображення культурного розмаїття, як суттєве досягнення людства, як найкраща гарантія взаєморозуміння між народами, як основна мета в галузі вивчення іноземних мов. Тому, адекватний переклад є однією з найважливіших проблем мовознавства та перекладознавства. У зв'язку з цим, актуальності набуває вивчення адекватних способів відтворення соціокультурних особливостей у процесі перекладу, а саме: історії, географії, державного устрою, особливостей побуту, традицій та звичаїв країни, а також професійної термінології певних галузей. Проблему дослідження відтворення соціокультурного аспекту у процесі перекладу художнього твору можна знайти на сторінках робіт Й. Я. Брайтінгера, В. В. Сафонова, В. П. Фурманової, К. Крамша, П. В. Сисоєва, В. В. Сафонової, М. Попової, М.В. Вербицької, І. А. Рябової та ін.

Соціокультурний компонент відображає міру володіння культурним надбанням суспільства і застосування його в соціальній діяльності окремого індивіда, конкретної соціально-професійної групи чи суспільства в цілому [1, с. 20]. Саме тому в основі відтворення соціокультурного компоненту лежать екстралінгвістичні знання, тобто, інформація, якою володіють як автор оригінального ресурсу, так і перекладач, що в результаті забезпечує взаєморозуміння при спілкуванні та сприйняття перекладеного матеріалу, адже розуміння передуює самому процесу перекладу. У теорії та практиці відтворення соціокультурного компоненту в процесі художнього

перекладу з англійської на українську мову залишається багато невирішених питань. Відтворюючи соціокультурний аспект різних країн, перекладач повинен не лише дослівно перекласти текст, але й оптимально відтворити зміст оригіналу, стилістичні та граматичні характеристики мови, знайти правильний відповідник в українській мові [3, с. 38].

У процесі відтворення змісту художнього твору, за умови, що автор і читач є представниками різних мовних і культурних структур, перекладач стикається з проблемою перекладу соціокультурних особливостей. Зокрема, труднощі можуть бути пов'язані з неможливістю перекладу деяких типів конструкцій, що відображають соціокультурні особливості, нерозумінням перекладачем соціокультурних компонентів чи рішенням перекладача цілком чи частково вилучити засоби вираження соціокультурних особливостей зі змісту. У повісті «Троє в одному човні, як не рахувати собаки» [2] відтворення соціокультурного компоненту є досить вдалим, адже автор перекладу Юрій Лісняк передає всі культурні аспекти англійського народу, власні імена, географічні назви та елементи побуту, завдяки використанню таких перекладацьких трансформацій як генералізація, конкретизація, транслітерація, модуляція, а також калькування. Хоча іноді автор перекладу вдається до вилучення соціокультурних особливостей у процесі перекладу. Це можна пояснити відсутністю іншомовних аналогів лексичних одиниць, що відображають соціокультурний характер твору. Такими елементами є евфемізми, притаманні англійській мові. Вони передаються або саме тим словом, що використав автор або стиль пом'якшується.

Отже, соціокультурний компонент, будучи одним з найважливіших елементів усієї образотворчої системи художнього твору, передбачає знання національно-культурних особливостей соціальної і мовної поведінки носіїв мови, їх стереотипів, історії, культури, цінностей, вірувань, звичаїв, традицій, мови. Тому, в процесі його відтворення, перекладач повинен наблизити читача до іншомовного світу, адекватно відтворюючи та зберігаючи зміст твору.

Список літератури

1. Вежбицкая А. Сопоставление культур через посредство лексики и прагматики / Анна Вежбицкая. – М.: Языки славянской культуры, 2001. – 272 с.
2. Джером К. Джером. Троє в одному човні (як не рахувати собаки). Оповідання / Джером К. Джером // пер. з англ. Юрій Лісняк. – К.: Дніпро, 1974. – 311 с.
3. Фурманова В.П. Межкультурная коммуникация и лингвокультуроведение в теории и практике обучения иностранным языкам / В.П. Фурманова. – Саранск, 1993. – 124 с.

*Науковий керівник: Сітко А.В.,
канд. філол. наук, доцент*

перекладу відповідного періоду. Саме ці заходи дадуть можливість обґрунтування виявлених закономірностей розвитку перекладу.

Список літератури

1. Алексеева И.С. Введение в переводоведение / И.С. Алексеева. – М.: Академия, 2004. – 352 с.
2. Грабовский Н.К. Теория перевода / Н.К. Грабовский. – М.: Академия, 2007. – 544 с.

*Науковий керівник: Сидоренко С.І.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 8125=111 (043.2)

Кундюба Я.І.

Національний авіаційний університет, Київ

ВІДТВОРЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО КОМПОНЕНТУ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ

Все частіше володіння багатьма мовами розглядається як відображення культурного розмаїття, як суттєве досягнення людства, як найкраща гарантія взаєморозуміння між народами, як основна мета в галузі вивчення іноземних мов. Тому, адекватний переклад є однією з найважливіших проблем мовознавства та перекладознавства. У зв'язку з цим, актуальності набуває вивчення адекватних способів відтворення соціокультурних особливостей у процесі перекладу, а саме: історії, географії, державного устрою, особливостей побуту, традицій та звичаїв країни, а також професійної термінології певних галузей. Проблему дослідження відтворення соціокультурного аспекту у процесі перекладу художнього твору можна знайти на сторінках робіт Й. Я. Брайтінгера, В. В. Сафонова, В. П. Фурманової, К. Крамша, П. В. Сисоєва, В. В. Сафонової, М. Попової, М.В. Вербицької, І. А. Рябової та ін.

Соціокультурний компонент відображає міру володіння культурним надбанням суспільства і застосування його в соціальній діяльності окремого індивіда, конкретної соціально-професійної групи чи суспільства в цілому [1, с. 20]. Саме тому в основі відтворення соціокультурного компоненту лежать екстралінгвістичні знання, тобто, інформація, якою володіють як автор оригінального ресурсу, так і перекладач, що в результаті забезпечує взаєморозуміння при спілкуванні та сприйняття перекладеного матеріалу, адже розуміння передуює самому процесу перекладу. У теорії та практиці відтворення соціокультурного компоненту в процесі художнього